

§ 120 Medborgarförslag om klimatnödläge

KS 2019/0859

Beslut

Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget.

Protokollsanteckning

Ordföranden godkänner att Mia Sköld (MP) tillför protokollsanteckning nedan. Nicklas Lundström (V) instämmer i protokollsanteckningen;

Miljöpartiet i Norrköping sympatiserar med tanken och vi är väl medvetna om det allvarliga läget.

Vi är dock inte helt övertygade om vilken nytta det skulle göra. Om man utlyser nödläge, men inte har tillräckligt många skarpa sätt att agera kan det till och med försämra läget. Det riskerar att bli helt uddlöst.

För att försäkra sig om att en utlysning av klimatnödläge verkligen ska leda till någon handling behövs också en skarp handlingsplan.

Vi vill först se hur det faller ut i de kommuner och i de länder där man gjort detta och se om det får några effekter.

Beskrivning av ärendet

Under kommunstyrelsens behandling av ärendet medverkar Lotta Lanne, Constance Lindqvist samt Per-Olof Jansson.

Medborgarförslagsställarna lämnade den 24 maj 2019 in ett medborgarförslag om att Norrköpings kommun ska utlysa klimatnödläge. Till medborgarförslaget har även bifogats namn- underskrifter. Medborgarförslaget har arbetats fram inom Naturskyddsföreningens klimatgrupp i Norrköping och Fridays for future i Norrköping.

Medborgarförslaget föreslår

1. Kommunen erkänner att akuta och genomgripande åtgärder behöver vidtas för att klara Parisavtalets åtaganden om maximalt 1.5 graders global temperaturhöjning.
2. Alla kommunala beslut grundas på vilka konsekvenser dessa får för klimatet. Även frågan om att bevara biologisk mångfald ska vägas in i besluten.

3. Kommunen folkbildar och informerar invånare om klimatnödlägets och den nödvändiga omställningens vidd. Målet är att skapa ett starkt mandat för omställningsåtgärderna.
4. Kommunen påverkar andra kommuner, regionen och landet att utlysa klimatnödläge.
5. Så länge regeringen dröjer med att utlysa klimatnödläge tar kommunen ansvar för en snabb omställning, tills nödläget erkänts på nationell nivå. Det betyder att kommunen bidrar med åtgärder som skulle krävas på nationell nivå, men som tyvärr dröjer.

Kommunens klimatarbete och styrande dokument

Norrköpings kommun arbetar med klimatfrågan inom flera områden. Både med utsläppsminskning och att anpassa samhället till ett förändrat klimat, vilket är en förutsättning i omställningen. Med hänvisning till kommunens pågående klimatarbete och att det saknas en definition av vad klimatnödläge innebär förslås avslag på medborgarförslaget.

I Norrköpings kommuns vision 2035 är ”Norrköping en av landets främsta miljökommuner och att vårt långsiktiga arbete för att minska miljö- påverkan och möta klimatförändringar är framgångsrikt”. I kommunens övergripande mål framgår ambitionen om grön omställning och klimat- anpassning. Kommunen bidra till den gröna omställningen genom att vara energisnål, öka det förnybara samt minska utsläpp i olika former. Kommunen ska även arbeta aktivt för att klimatanpassa kommunen, samt att inköpen av livsmedel ska vara lokala och ekologiska i så stor utsträckning som möjligt.

I budgethandlingen år 2020 finns ett särskilt uppdrag till kommunstyrelsen att ta fram en färdplan för ett fossilfritt Norrköping 2030, för att fortsätta förstärka kommunens framgångsrika klimatarbete. Uppdraget ska ske i nära samarbete med företag och offentliga institutioner. Norrköping vill dra nytta av kunskaper inom klimatforskning och teknisk utveckling och placera kommunen i miljöutvecklingens framkant.

Mål och uppdrag styr den kommunala verksamheten och de kommunägda bolagens verksamhet. Det finns ett en rad pågående och även planerade åtgärder, där kommunen själv har rådighet och kan styra verksamheten. Det kan gälla energieffektivisering, miljöanpassa kommunala byggnader och verksamheter. Åtgärder återfinns i politiska styrdokument, exempelvis i energiplan, gemensam klimatvision för Linköping och Norrköping, inriktningsdokument för miljöpolitiken och riktlinje för Norrköpings kommuns arbete med ekosystemtjänster.

Norrköpings kommun samverkar även med flertal externa aktörer både lokalt, regional och nationell samverkan för minskad klimatpåverkan.

Global uppvärmning och Parisavtalet

Ett förändrat klimat utgör en stor utmaning för samhället. Jordens klimat har blivit varmare och uppvärmningen beror bland annat på utsläpp av växthusgaser. 2015 enades världens ledare om ett nytt klimatavtal, Parisavtalet. Med målet att den globala temperaturökningen ska hållas under 2 grader jämfört med förindustriell nivå, helst begränsas till 1.5 grader. SMHIs mätningar visar att årsmedeltemperaturen i Sverige har ökat lite mer än dubbelt så mycket som den genomsnittliga globala temperaturökningen. För att målen ska nås behöver utsläppen minska och åtgärder behöver vidtas på alla nivåer, lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

Andra kommuners och regioners hantering av klimatanödläge

Förslag om utlysning av klimatanödläge har lämnats in till flertal kommuner och regioner, bland annat Linköping, Göteborg, Malmö och region Kronoberg. Ingen kommun eller region har i dagsläget valt att bifalla förslaget. Att utlysa klimatanödläge är svårt eftersom en enhetlig definition av vad ett klimatanödläge är saknas.

Städer utanför Sverige har utlyst klimatanödläge, till exempel London, Basel, Berkeley, Vancouver. I november 2019 beslutade EU om utlysning av klimatanödläge. Vad det innebär konkret framgår inte i nuläget av beslutet.

Yrkanden

Darko Mamkovic (SD) yrkar med instämmande av Lars Stjernkvist (S) bifall till liggande förslag som är att kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget.

Propositionsordning

När förhandlingarna förklarats avslutade finner ordföranden att det endast föreligger ett förslag till beslut om att avslå medborgarförslaget och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med detta.

Sänt till:
Förslagsställaren

NORRKÖPING

KOMMUNSTYRELSEN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

2020-03-02

Utrednings- och utvecklingsenheten (M. Willman)

Justerarens signatur

Protokollsutdraget bestyrks